

УНІВЕРСАЛ

Української Центральної Ради

до українського народу, на Україні й по-за Україною сущого.

Народе Український! Народе селян, робітників, трудящого люду!

Волею своєю ти поставив нас, УКРАЇНСЬКУ ЦЕНТРАЛЬНУ РАДУ, на сторожі прав і вольностей Української Землі.

Найкращі сини твої, виборні люди від сел, від фабрик, від салдатських казарм, од усіх յромад і товариств українських вибрали нас, УКРАЇНСЬКУ ЦЕНТРАЛЬНУ РАДУ, і наказали нам стояти й боротися за ті права та вольності.

Твої, народе, виборні люди заявили свою волю так:

Хай буде Україна вільною. Не oddіляючись від всієї Росії, не розриваючи з державою російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям. Хай порядок і лад на Вкраїні дають —вибрані всеслюдним, рівним, прямим і тайним голосуванням—Всенародні Українські Збори (Сойм). Всі закони, що повинні дати той лад тут у нас, на Вкраїні, мають право видавати тільки наші УКРАЇНСЬКІ ЗБОРИ.

Ті ж закони, що мають лад давати по всій російській державі, повинні видаватися у Всеросійськім Парламенті.

Ніхто краще нас не може знати, чого нам треба, і які закони для нас лучші.

Ніхто краще наших селян не може знати, як порядкувати своєю землею. І через те ми хочемо, щоб після того, як буде одібрано по всій Росії поміщицькі, казенні, царські, монастирські та інші землі у власність народів, як буде видано про це закон на Всеросійському Учредительному Зібрани, право порядкування нашими українськими землями, право користування ними належало тільки нам самим, нашим українським Зборам (Соймові).

Так сказали виборні люди з усієї Землі Української.

Сказавши так, вони вибрали з поміж себе нас, УКРАЇНСЬКУ ЦЕНТРАЛЬНУ РАДУ, і наказали нам бути на чолі нашого народу, стояти за його права і творити новий лад вільної АВТОНОМНОЇ УКРАЇНИ.

І ми, УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА ввокили волю свого народу, взяли на себе великий тягар будови нового життя і приступили до тієї великої роботи.

Ми гадали, що Центральне Російське Правительство простягне нам руку в сій роботі, що в згоді з ним Ми, Українська Центральна Рада, зможемо дати лад нашій землі.

Але Тимчасове Російське Правительство одкинуло всі наші домагання, одіпхнуло простягнену руку українського народу.

Ми вислали до Петрограду своїх делегатів (послів), щоб вони представили Російському Тимчасовому Правителству наші домагання.

А найголовніші домагання ті були такі:

Щоб Російське Правительство прилюдно окремим актом заявило, що воно не стоїть проти національної волі України, проти права нашого народу на АВТОНОМІЮ.

Щоб Центральне Російське Правительство по всіх справах, що торкаються України, мало при собі нашого КОМІСАРА ПО УКРАЇНСЬКИХ СПРАВАХ.

Щоб місцева влада на Вкраїні була об'єднана одним представником від Центрального Російського Правительства, се-б то, вибрали нами КОМІСАРОМ НА ВКРАЇНІ.

Щоб певна ЧАСТИНА ГРОШЕЙ, які збираються в Центральну Казну з нашого народу, була віддана нам, представникам цього народу НА НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ПОТРЕБИ ЙОГО.

Всі ці домагання наші Центральне Російське Правительство ОДКИНУЛО.

Воно не схотіло сказати, чи признає за нашим народом право на автономію, на право самому порядкувати своїм життям. Воно ухилилось од відповіді, одіславши нас до майбутнього Всеросійського Учредительного Зібрания.

Центральне Російське Правительство не схотіло мати при собі нашого комісара, НЕ СХОТИЛО РАЗОМ З НАМИ ТВОРИТИ НОВИЙ ЛАД.

Так само НЕ СХОТИЛО ПРИЗНАТИ КОМІСАРА НА ВСЮ УКРАЇНУ, щоб ми могли разом з ним вести наш край до ладу й порядку.

І гроші, що збираються з нашої землі, одмовилось повернути на потреби нашої школи, освіти й організації.

І тепер, народе Український, нас приневолено, щоб МИ САМІ ТВОРИЛИ НАШУ ДОЛЮ. Ми не можемо допустити край наш на безладдя та занепад. Коли Тимчасове Російське Правительство НЕ МОЖЕ дати лад у нас,

коли НЕ ХОЧЕ стати разом з нами до великої роботи, то ми самі повинні взяти її на себе. Се наш обов'язок перед нашим краєм і перед тими народами, що живуть на нашій землі.

І через те ми, УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА, видаємо сей УНІВЕРСАЛ до всього нашого народу і оповіщаемо: ОДНИНІ САМІ БУДЕМО ТВОРИТИ НАШЕ ЖИТТЯ.

Отже, хай кожен член нашої нації, кожен громадянин села чи города однині знає, що настав час великої роботи.

Од сього часу кожне село, кожна волость, кожна управа городська чи земська, яка стоїть за інтереси Українського Народу, повинна мати НАЙТІСНІШІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗНОСИНИ З ЦЕНТРАЛЬНОЮ РАДОЮ.

Там, де через якісні причини адміністративна влада зосталась в руках людей, ворожих до українства, приписуємо нашим громадянам повести широку, дужу організацію та освідомлення народу, і тоді ПЕРЕВИБРАТИ АДМІНІСТРАЦІЮ.

В городах і тих місцях, де українська людність живе всуміж з іншими національностями, приписуємо нашим громадянам негайно ПРИЙТИ ДО ЗГОДИ Й ПОРОЗУМІННЯ З ДЕМОКРАТИЄЮ ТИХ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ і разом з ними приступить до підготовки нового правильного життя.

ЦЕНТРАЛЬНА РАДА покладає надію, що народи неукраїнські, що живуть на нашій землі, також дбатимуть про лад та спокій в нашім краю і в сей тяжкий час вседержавного безладдя дружно, одностайно з нами стануть до праці коло організації АВТОНОМП УКРАЇНИ.

І коли ми зробимо сю підготовчу організаційну роботу, ми скличемо представників від усіх народів Землі Української і виробимо закони для неї. Ті закони, той увесь лад, який ми підготовимо, Всеросійське Учредительне Зібрання має затвердити своїм законом.

Народе Український! Перед твоїм вибраним органом—УКРАЇНСЬКОЮ ЦЕНТРАЛЬНОЮ РАДОЮ стоїть велика і висока стіна, яку ій треба повалити, щоб вивести народ свій на вільний шлях.

Треба сил для того. Треба дужих, сміливих рук. Треба великої народної праці. А для успіху тої праці насамперед потрібні великі кошти (гроші). До сього часу український народ всі кошти свої oddавав у Всеросійську Центральну Казну, а сам не мав, та не має й тепер від неї того, що повинен би мати за се.

І через те ми, УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА, приписуємо всім організованим громадянам сел і городів, всім українським громадським управам і установам з 1-го числа місяця липня (іюля) накласти на людність особливий податок на рідну справу і точно і негайно регулярно пересилати його в СКАРБНИЦЮ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

Народе Український! В твоїх руках доля твоя. В сей трудний час всесвітнього безладдя й роспаду докажи своєю одностайністю і державним розумом, що ти, народ, народ хліборобів, можеш гордо і достойно стати поруч з кожним організованим, державним народом, як рівний з рівним.

Ухвалено: У КІЇВІ Року 1917, місяця червня (июня) числа 10.